

Vršovice 17.7.2011

Pozdrav: Milé sestry a milí bratři, milí přátelé, vítám vás na našich společných bohoslužbách a zdravím vás apoštolským pozdravem: Milost našeho Pána Ježíše Krista, láska Boží a přítomnost Ducha svatého se všemi vámi. Amen.

Píseň: 161

Introit: Hospodine, buď mi skálou zástitnou, buď opevněným domem pro mou spásu. Tys můj skalní štít a pevná tvrz má, veď mě pro své jméno a doved mě k cíli.

Píseň 680

Modlitba:

Pane Bože, sešli jsme se tu dnes, abychom tě chválili, abychom naslouchali tomu, jak o Tobě svědčí bibliční svědkové a abychom se občerstvili tvým posilujícím Slovem. Teď ti ale chceme hlavně děkovat, za to co smíme prožívat v našem společenství. Včera se někteří z nás vrátili z dovolené v Perninku, cítíme vděčnost za radost, kterou jsme mohli společně prožívat. Radost jeden z druhého, i radost z toho, co jsme od tebe dostávali.

Děkujeme Ti i za to, že jsme se dnes mohli znovu všichni sejít v naší modlitebně. S těmi, se kterými jsme se viděli včera, i s těmi, které jsme neviděli déle.

Opatruj nadále náš sbor, proměňuj znovu a znovu naše vztahy svou láskou a veď nás společně, i každého zvlášť ode dne ke dni a od týdne k týdnu, tak abychom byli aspoň čas od času svědectvím o Tvém evangeliu pro tento svět. Amen.

1. čtení Iz 55,1-9

Píseň: 42

Text:Lk 16,1-9

Kázání

„Tady máš účty, sedni si a rychle přepiš svůj dluh. Místo sta věděr oleje napiš padesát.“ Takhle řeší jakýsi správce, manažer pánova majetku, svou svízelnou situaci. Pánovy dlužníky si volá jednoho po druhém, z jeho majetku jim odpouští peníze. Rychle, dokud to ještě jde, dokud může s pánovým majetkem nakládat, dřív než ho pán jeho pozice zbaví. Ještě z toho musí něco vytřískat, co by jinak dělal pak? Nic jiného než se starat o majetek neumí a jeho pověst se v poslední době zhoršila, takže jako správce ho už asi nikdo nepřijme.

Správa cizího majetku nabízí několik způsobů, jak nekale obohatit sám sebe nebo alespoň získat dobré kontakty. Pro jeden ze způsobů, jak to

udělat, se v Čechách zavedl výraz „tunelování“. Po vytunelování několika velkých podniků je teď tématem číslo jedna tunelování státní kasy a s tím spojené korupční sítě, které si kolem sebe vytvořili správcové veřejného majetku, aby si na cizí účet zajistili spokojený život až do důchodu.

Jak můžeme vidět, takové a podobné vynalézavé praktiky byly obecně známou realitou už ve starověké Palestině. O to je ale překvapivější, když Ježíš jeden z těchto případů použije jako základ pro své podobenství. Opravdu šokující je ale teprve to, že tento zločinec zde vystupuje jako případ hodný následování. Svým pánem je nakonec zcela nečekaně pochválen a učedníkům z prapodivných důvodů předložen jako vzor.

Někteří vykladači se s tím vyrovnávají tak, že hledají způsoby, jak dokázat, že tento zločinec vlastně zločincem nebyl. Snad jen napravoval chyby v účtech nebo to byl jakýsi Jánošík, který pomáhal chudým rolníkům, sužovaným lichvářskými účty svého pána a podobně. Tyto záchranné akce zbožných vykladačů, které se snaží napasovat podobenství do hranic našeho chápání ho však ve skutečnosti mrzačí. Už proto, že správce je v podobenství opakovaně označen za nespravedlivého a tak z něj těžko můžeme udělat příklad dobrých mravů.

A tak místo změny vyznění podobenství zkusme trochu pozměnit náš způsob přemýšlení, to je ostatně cíl Ježíšových podobenství, ve kterých Ježíš tak rád provokuje. Pravidla a motivace božího jednání s lidmi nepasují do naší logiky. Ježíš ve svých podobenstvích ukazuje, že nejsou absurdní, jen prostě fungují podle jiné logiky, než je ta naše.

První, čeho bychom si měli v podobenství povšimnout, je situace, ve které se ten nepoctivý manažer nachází. Dny jeho manažerování se krátí a jeho budoucnost je nejistá. To, co uměl, to co mu zajišťovalo živobytí mu bude jeho pánem brzy odňato. Bude muset složit účty a pak se spolehnout sám na sebe. Jenže on už nemá, na co by se spolehl, nic jiného totiž neumí. Co nevidět na tom bude podobně jako marnotratný syn z podobenství, které Lukáš vypráví na předchozí stránce - totiž bez domova a na mizině.

Tato první část podobenství je vlastně popisem soudu, který stojí nad každým lidským životem a týká se tak i nás. Boží soud totiž není nějaké vážení našich hříchů na miskách vah, jak je to zakořeněno v lidových představách. Je to spíše zkouška základů našeho života, logické vyústění toho, jakým směrem naší životní cestu sami nastavíme. Je to i ukázka toho, jak je lidský život, který je založený jen sám v sobě, zranitelný a konečný. V okamžiku, kdy člověk přichází o pozici, která je mu propůjčena a je odkázán jen sám na sebe a své schopnosti, je odsouzen ke zkáze.

Tíhu tohoto soudu pocítil i správce z podobenství, a to v okamžiku, kdy měl odevzdat účty ze svého správování a složit funkci. Bez ní si nemá jak zajistit živobytí. Přišla chvíle, kdy je mu odňata pozice, kterou snad dosud považoval za neotřesitelnou.

Správce si to uvědomil, šel do sebe a spočítal si své vyhlídky do budoucna. „Na práci nejsem a žebrat se stydím.“ Tohle správcovo zhodnocení své životní situace je první věc, ve které si máme vzít z nepoctivého správce ponaučení. To, co správce udělal, je vlastně první krok k tomu, čemu se v Novém zákoně říká pokání. To není žádné náboženské sebemrškačství, ale zastavení se a strážlivé zhodnocení toho, kam a k čemu můj život vede, na čem je založen a jaké mám vyhlídky do budoucna. Na jakých základech je můj život postaven a jak ty základy obstojí pod Božím soudem?

Tento realistický a nepřikrášlený pohled na vlastní život je sice nutný předpoklad, ale také to ještě není všechno. Kdyby měl správce jen realisticky zhodnotit, že to s ním dopadne špatně, bylo by to trochu málo. Ale on u toho nezůstal. Zamyslel se nad tím, jak by svou neveselou budoucnost ještě mohl zachránit a - dostal nápad.

Politik korupčník, který si uvědomí, že volby mohou s lecčím přece jen zamíchat a on nebude u vlády věčně, sáhne do veřejné kasy, udělá si kontakty u vlivných lidí a zajistí si dost peněz na pěkný kus dalšího života.

Nepoctivý správce pochopí, že jeho jediná záchrana jsou majetek a účty, které spravuje. Tak si zavolá pánovy dlužníky a pak už stačí jen pár tahů tužkou a z dlužníků jsou vděční kamarádi.

Sestry a bratři, do jaké kasy sáhneme my? Co nám zajistí budoucnost tváří v tvář soudu?

Když Ježíš vypráví toto podobenství učedníkům, označuje je přitom za syny světla. Dává tím najevo, v čem spočívá specifická opořivost učedníků oproti ostatním lidem, synům světa. Rozhodně nechce říci, že by učedníci měli být nějaké nehmotné světelné bytosti, které nemají s tímto světem nic společného. Učedníci jsou chybuující lidé z masa a kostí, kterým však byla jako majetek ke správě svěřena zvěst o Božím království.

Zvěst o Božím království je to světlo, ke kterému jsou učedníci v synovsko rodičovském vztahu. Světlo, které už nyní probleskuje a definitivně přijde, světlo, které svítí na cestu v tomto světě těm, kdo se k němu obracejí jako zmatené děti, co s doufáním a důvěrou čekají na své rodiče, až se vrátí domů.

Obsah zvěsti této Ježíšovy zvěsti o Božím království se konkrétně v tomto podobenství nerozvádí. Obsah této zvěsti vystupuje v podobenství jako majetek a podobenství řeší spíše to, jak s majetkem nakládat, než jaký má přesně tento majetek charakter. Není ale náhoda, že náš text následuje hned po Lukášově podobenství o marnotratném synu, které je naopak ústředním prohlášením Ježíšova programu v Lukášově evangeliu, (tedy právě vyjádřením základního obsahu Ježíšovy zvěsti). Jde o Ježíšovo prohlášení, že do každé lidské situace přichází Bůh a nabízí nový způsob života. Hostinu v dobré společnosti Boha i lidí místo hladu v osamění mezi nečistým dobytkem. Hostinu, kterou z vlastních sil a schopností nejsme s to uspořádat, ale o které máme zaslíbení, že z Boží moci plně ovládne tento svět.

Tato zvěst, jako majetek, ze kterého můžeme čerpat, se nabízí zcela konkrétně i nám, tuto neděli uprostřed našeho shromáždění. Nepodlehne tlaku okolí a nenechme se přesvědčit o tom, že vysoké rozpočty a peníze, které z nich plynou mají na tento svět a naše životy větší a definitivnější vliv než cokoli jiného. Evangelium, jehož působení se nám nabízí ve svědectví biblických svědků a v životech bratří a sester z církve všech časů, je sice hůře manipulovatelné, hůře definovatelné a zaškatulkovatelné, ale o to mocnější a skutečnější majetek, který je z milosti Boží svěřen právě nám, kteří jsme se tu dnes sešli.

A tak jako nepoctiví správci a politici prolezlí korupcí nabírají z cizího a obklopují se sítěmi nespravedlivě nabytého bohatství a podezřelých kontaktů, tak i my nabírejme plnými hrstmi a nabízejme z kasy Boží milosti každému kolem nás. Protože sítě synů tohoto světa škrtí a dusí, ale sítě vztahů mezi člověkem a Bohem i člověkem a člověkem, utvořené na základě světla evangelia Ježíše Krista, člověka zachytí i nad sebehroživější propastí.

Amen.

Píseň:192

Přímluvná modlitba

Ohlášky

Poslání Dávejte si dobrý pozor na to, jak žijete, abyste si nepočínali jako nemoudří, ale jako moudří: Nepromarněte tento čas, neboť nastaly dny zlé. Proto nebuďte nerozumní, ale hleďte pochopit, co je vůle Páně.

Požehnání Neboj se, vždyť já jsem s tebou, nerozhlížej se úzkostlivě, já jsem tvůj Bůh. Dodám ti odvahu, pomoci ti budu, budu tě podpírat pravici své spravedlnosti

Píseň 489

